

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Dyrektor
Konrad Miłoszewski

DUS-II.055.17.2022.MBu
Warszawa, dnia 28 listopada 2022 r.

Szanowni Panowie,

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z Panów petycją w sprawie zmiany przepisów prawa w taki sposób, aby żołnierze zawodowi i funkcjonariusze, powołani do służby przed dniem 2 stycznia 1999 r. posiadający ustalone prawo do emerytury lub renty, podejmujący pracę po zwolnieniu ze służby byli zwolnieni z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Kwestia obowiązku ubezpieczenia społecznego pracowników została uregulowana w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.). Konstrukcja systemu ubezpieczeń społecznych jest ukształtowana tak, że składka emerytalna i rentowa jest nierozzerwalna.

Art. 6 ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegają osoby fizyczne, które są pracownikami. Obowiązek ubezpieczenia istnieje bez względu na rodzaj umowy, tj. bez względu na to, czy pracownik jest zatrudniony na czas określony, nieokreślony, czy też na okres próbny. Zawsze również pracownik będzie objęty obowiązkiem ubezpieczeń społecznych bez względu na wymiar czasu pracy. Z obowiązku tego nie zwalnia również praca wykonywana na podstawie umowy w dwóch lub więcej zakładach pracy.

Przepis ten nie wyłącza z ubezpieczenia pracowników, którzy mają status emeryta lub rencisty. Pracodawca, który zatrudnia taką osobę, ma obowiązek opłacać za nią składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, a także na ubezpieczenie zdrowotne. Obowiązek ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego pracownika, również tego z ustalonym prawem do emerytury lub renty, trwa od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Ponadto należy podkreślić, że obowiązek opłacania składki od wynagrodzenia za pracę od wszystkich pracowników jest wyrazem jednej z podstawowych zasad ubezpieczeń

społecznych – solidaryzmu społecznego. Wszyscy pracownicy gromadzą środki w Funduszu Ubezpieczeń Społecznych na wypłatę świadczeń z tego Funduszu. Żaden pracownik nie może być zwolniony z tego obowiązku, mimo że nie wszyscy zatrudnieni w jednakowej przeciwieństwie mierze skorzystają z tych funduszy, a są i tacy, którzy nigdy z nich nie skorzystają.

Należy również zauważyć, że do 1998 r. składki na ubezpieczenia społeczne pracowników opłacali w całości pracodawcy z własnych środków. Od 1999 r. składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe pokrywają pracodawca i pracownik.

Należy pamiętać, że w związku z wprowadzeniem od 1999 r. obciążenia pracowników częścią składek na ubezpieczenia, zostały wówczas podwyższone wszystkie wynagrodzenia pracownicze, tak aby potrącenia należnych od pracowników składek nie spowodowały zmniejszenia wypłat wynagrodzeń.

Zasady wynagradzania pracowników nie przewidują stawek wynagrodzeń nie obejmujących składek na ubezpieczenia społeczne w części finansowanej przez pracownika. Sugerowane zwolnienie niektórych pracowników z obowiązku ubezpieczeń społecznych oznaczałoby zwolnienie z obciążenia częścią składek wynagrodzeń tych pracowników i w konsekwencji nieuzasadnione zróżnicowanie wynagrodzeń. Zgodnie natomiast z art. 78 Kodeksu pracy wynagrodzenie za pracę powinno odpowiadać rodzajom pracy i wymaganym do niej kwalifikacjom z uwzględnieniem ilości i jakości pracy. Nie powinno być więc różnicowane z innych pozazawodowych względów. Ponadto wyłączenie emerytów i rencistów z ubezpieczenia mogłoby stwarzać zachętę dla pracodawcy do zatrudniania emerytów i rencistów w miejsce osób, za które należy odprowadzać składki, a co za tym idzie prowadzić do nieuzasadnionego zróżnicowania szans na rynku pracy.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia, uprzejmie informuję, że Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej nie prowadzi prac zmierzających do zmiany obowiązujących w omawianym zakresie rozwiązań prawnych.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku,

Konrad Miłoszewski
Dyrektor
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/